

FÖLDES NAGYKÖZSÉG POLGÁRMESTERE

✉ 4177 FÖLDES, Karácsony Sándor tér 5. ☎ (54) 531 – 000

E-mail: hivatal@foldes.hu

Iktatószám: F/ 1171-2 /2025.

5.

B E S Z Á M O L Ó
– a Képviselő-testülethez –

a Települési Értéktár Bizottság 2024. évi munkájáról

Előterjesztő: Jeneiné Dr. Egri Izabella polgármester

Készítette: Dr. Szabó Irma Ibolya FÉB elnöke

KÉPVISELŐ-TESTÜLETI ÜLÉS
FÖLDES, 2025. ÁPRILIS 24.

Beszámoló a Földesi Értéktár Bizottság munkájáról

A Földesi Értéktár Bizottság (továbbiakban: Bizottság) a magyar nemzeti értékek és hungarikumok értéktárba való felvételéről és az értéktár bizottságok munkájának szabályozásáról szóló 324/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet 4. § (1) c) pontjában rögzített kötelezettségének megfelelően készítette el beszámolóját a munkáját tárgyaló 2024. május 30-i képviselő-testület óta 2025. április 5-ig eltelt időszakról.

I. Általános jellemzők

2023. június 1. napján **életbe lépett a Bizottság módosított szervezeti és működési szabályzata** – bizottság nevéből a települési jelző kimaradt, így a Földesi Értéktár Bizottság megnevezése vált hivatalossá; a tagok létszáma öt főre csökkent; intézkedés történt a logó használatáról; a dokumentumból kikerült a jogszabály által előírt kötelezően megtartandó két ülés hónapjának a meghatározása –, így a beszámoló időszakában már **ezt figyelembe véve folytatódott a bizottság munkája**.

A Bizottság feladatellátására a 2023-ban megfogalmazott célkitűzés volt az irányadó: szándékosan lassult az értékfeltárás üteme. Nem a nyilvántartott értékek mennyiségének növelése, hanem a **meglévő értékeink megismertetése, megélése került a figyelem és munkavégzés középpontjába**.

A Bizottság a település intézményeivel és civil szervezeteinek jelentős részével továbbra is szorosan **együttműködött**: 19 helyi szervezet (7 intézmény, 10 civil, 1 egyház és az értéktár bizottság) szándéknyilatkozatot írt alá a Helyi Nemzeti Értékeink Hete – 2024 pályázat beadásakor, és eltérő intenzitással, de részt is vettek és vesznek annak május 31-éig tartó megvalósításában.

A Püspökladányi járásban működő települési értéktáraknak a szeptemberi programsorozatra történő meghívásával **alkalom nyílt a földesi jó gyakorlatok megismerésére, átvételére**.

A Hajdú-Bihar Vármegye Értéktár Bizottságával a **kapcsolattartás egyoldalú** maradt: ez időszakban egy tetemes adminisztrációt és időráfordítást kívánó országos adatbázis kiépítésébe kell bekapcsolódni először 2025. június 30-áig, majd folyamatos adatszolgáltatással.

A **Hungarikum Bizottság** még most – kilenc évvel a felterjesztése után – **sem hozott döntést** „Karácsony Sándor tudományos életműve és tanári munkája” sorsáról. **Péter Imre** bizottsági tag 2024-ben levélben **hívta fel erre a tényre a figyelmét Lezsák Sándornak**, az országgyűlés alelnökének, és kérte támogató közreműködését. A kapott válasz **érdemi lépést nem tartalmaz, csakúgy, mint Halász János képviselő úrnak**, a Hungarikum Bizottság tagjának **címzett kérés**.

A tájékoztatás időszakában a Bizottságnak formálisan **öt ülése volt**, a Helyi Nemzeti Értékeink Hete program előkészítése és megvalósítása során pedig számtalan alkalommal került sor egyeztetésre, szervezési tevékenységre, feladatok koordinálására és megvalósítására, meghaladva ezzel az értéktáraknak jogszabályban rögzített kötelezettségeit.

Az értéktári tevékenységhez **az önkormányzat** 500 E Ft kiadást tervezett be az éves költségvetésébe, mely összeget a Bizottság egy eredményes pályázattal megszokszorozott.

Az Értéktár **folyamatosan bővülő anyaga minden érdeklődő számára hozzáférhető** Földes weboldalán a Településünk/Települési értéktár link megnyitásával. Ugyanitt található meg a helyi értékeink egy részét bemutató imázsfilm is. <https://www.foldes.hu/>. A Bizottság tájékoztató beszámolója ezért nem tartalmaz mellékleteket.

II. Tevékenységek és mutatói

A Képviselő-testület által elfogadott előző beszámolóban tervezett főbb feladatokat időközben a Bizottság többel is **kiegészítette** és az összeset **megvalósította**, illetve – a pályázati tevékenység befejezési időpontjának későbbre helyezése miatt – jelenleg is **folyamatosan dolgozik a megvalósításáért**.

Helyi nemzeti értékeink köre kettővel bővült, így összesen negyvennyolc érték szerepel a nyilvántartásban. A „Földes utcaképei 1984 – Gaál Zsigmond hagyatéka” javaslat a 2/2024.(06.11.) FÉB-határozattal, a „Karacs Zsigmond helytörténeti munkássága” befogadására tett javaslat a 3/2024. (06.11.) FÉB- határozattal került bizottsági elfogadásra.

A **Bizottság pótolta** lemaradását a helyi nemzeti értékeinket bemutató állandó Tablókiállítás kiegészítésével. A Hektográf Nyomda február hónapban elkészítette az utóbbi időszakban elfogadott hat helyi nemzeti érték tablóját, melyek kihelyezése is, a Karácsony Sándor Községi Ház kollektívájának köszönhetően, megtörtént.

A gyűjtemény alapértékeit és tematikáját megtartva megújult **Karácsony Sándor Állandó Emlékkiállítás** bútorzata tovább bővült, és újra látható benne a családja által felújított katonaládája is. Gondáné Gaál Annamária és a könyvtár munkatársainak közreműködésével **folyamatban van** a helyi természetfotó pályázat nyertes képeit láttató **20 ülőkocka készíttetése**, és **Földes Napján** már **próbálkozhatnak a puzzle kirakásával** az Emlékkiállításra betérők.

2024. szeptember 16–21-e között **2. alkalommal került megrendezésre a Helyi Nemzeti Értékeink Hete**, a programokat a település természeti értékei köré csoportosítva és elosztva a hét minden napjára. A rendezvénysorozattal a Bizottság célja az volt, hogy a település helyi nemzeti értékei ne csak múzeumi jelleggel létezzenek, hanem kapjanak szerepet a lakosok mindennapjaiban, alkalmat adva egy kis kikapcsolódásra, közösségi ismeretszerzésre, együttlétre. (L:1.sz. melléklet)

Az együttműködő intézmények és szervezetek közös gondolkodásának és cselekvésének hozadékeként **a település apraja és nagyja kapcsolódott be az eseménysorba**: elfogadott értékeinket sokoldalúan és élményt adó módon fedezhette fel az arra vállalkozó nagyszámú résztvevő. Érdeklődésük bizonyította, hogy ezek az értékek természetes módon kapcsolódnak a jelenükhöz és ezért készek részt venni a továbbélítésükben. Ez utóbbihoz a **Bizottság nyertes pályázata** is hozzájárult. A hét és a követő programok megvalósításához kért 3.997.676 forintból a HF/544/2024 iktatószámú Támogató Okirat **3.483.326 Ft** összeget tartalmazott (egyedül a nyolc nagyobb méretű madáretető közös elkészítése nem nyerte el a bírálók tetszését). (L: 2. sz. melléklet)

Mivel a hét legtöbb programját – a döntést még nem ismerve – felajánlások, önkéntes munkák, civil szervezetek anyagi hozzájárulása és az önkormányzatnál betervezett kiadás segítségével lehetett teljesíteni, így a támogatás későbbi felhasználása **több esemény megvalósítására is lehetőséget adott**, ill. ad (pl. a 2. természetfotó kiállítás – nőnappal közösen, egy plusz vetélkedő a helyi nemzeti értékeinkről, a Madársuli könyvbemutatója májusban, előadás Földes Napján).

A **hivatkozott évi Helyi Nemzeti Értékeink Hetének** több hozadéka is van. Az elmúlt év szeptemberében máig tartó, az aktív természetvédelmi munkát megalapozó folyamatok indultak el a kisgyermekek és az általános iskolások számára: festik az iskolások a Földes madárvilágát ábrázoló falfestményt, tanösvényen ismerkednek meg természeti kincseinkkel, tájékoztató előadásokat hallgatnak, felméri a fecskék számát a faluban; minden óvoda részt vett élményt adó madárgyűrzésen és életkori sajátosságuknak megfelelően, tervszerűen és élményt adó módon ismerkednek környezetükkel – köszönhetően a Bihar Közalapítvány tagjainak.

III. A Bizottság feladata a következő időszakra

- a) Helyi Nemzeti Értékeink Hete-2024. további programjainak megvalósítása
(Névtáblák ünnepélyes átadása, hozzá kapcsolódó előadás; könyvbemutató/író-olvasó találkozó, három vetélkedő megszervezése)
Határidő: 2025. május 31.
- b) Helyi Nemzeti Értékeink Hete-2024. pályázat szakmai beszámolójának elkészítése
Határidő: 2025. június 10.
- c) Értékfeltárás ösztönzése, a beérkező javaslatok véleményezése
Határidő: folyamatos
- d) Meglévő értékeink megismertetésének elősegítése (pl. Emlékkiállítás nyitvatartása, önkéntes közreműködők/segítők toborzása, stb.)
Határidő: folyamatos
- e) Az új érték/ek táblójának elkészíttetése
Határidő: 2025. december 31.
- f) Pályázati anyag átgondolása a Hungarikum pályázat következő kiírására
Határidő: 2025. folyamatos
- g) A Települési Értéktár anyagának folyamatos bővítése a <https://www.foldes.hu/> weboldalon

A Bizottság tagjai a beszámolót annak leadása előtt megismerték, véleményezték.

Földes, 2025. 04. 06.

Dr. Szabó Irma
FÉB elnök

FÖLDES NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
..../2025. (IV.24.) számú
H A T Á R O Z A T - T E R V E Z E T E
a Települési Értéktár Bizottság 2024. évi munkájáról

A Képviselő-testület

a Földesi Települési Értéktár Bizottság munkájáról szóló beszámolót a határozat mellékletében foglaltak szerint **e l f o g a d j a .**

F e l h a t a l m a z z a a polgármestert, hogy a Képviselő-testület döntéséről tájékoztassa az illetékest.

Határidő: azonnal

Felelős: Jeneiné Dr. Egri Izabella polgármester

Földes, 2025. április 24.

Jeneiné Dr. Egri Izabella
polgármester

Dr. Polgárné dr. Katona Gabriella
jegyző